

ZAKON

O AKREDITACIJI

(*"Sl. glasnik RS", br. 73/2010*)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se akreditacija, položaj i rad nacionalnog tela za akreditaciju u Republici Srbiji, kao i druga pitanja od značaja za akreditaciju.

Član 2

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) akreditacija je utvrđivanje od strane nacionalnog tela za akreditaciju da li telo za ocenjivanje usaglašenosti ispunjava zahteve odgovarajućih srpskih, odnosno međunarodnih i evropskih standarda, i kada je primenljivo, sve dodatne zahteve definisane za pojedine oblasti, kako bi se vršili određeni poslovi ocenjivanja usaglašenosti;
 - 2) sertifikat o akreditaciji je dokument kojim se potvrđuje da je telo za ocenjivanje usaglašenosti kompetentno za obavljanje poslova ocenjivanja usaglašenosti, za određenu oblast i obim;
 - 3) kolegijalno ocenjivanje je postupak ocenjivanja u kojem nacionalna akreditaciona tela drugih država ili međunarodne i evropske organizacije za akreditaciju ocenjuju nacionalno telo za akreditaciju, u skladu s pravilima međunarodnih i evropskih organizacija za akreditaciju;
 - 4) kompetentnost je potvrđena sposobnost za obavljanje poslova ocenjivanja usaglašenosti;
 - 5) ocenjivanje usaglašenosti je svaka aktivnost kojom se utvrđuje da li su ispunjeni određeni zahtevi koji se odnose na proizvod, proces, uslugu, sistem ili osobu;
 - 6) pravila akreditacije su pravila nacionalnog tela za akreditaciju kojima se definiše postupak akreditacije, zahtevi koje mora ispuniti podnosilac prijave za dobijanje akreditacije, kao i prava i obaveze učesnika u postupku dobijanja i održavanja akreditacije;
 - 7) telo za ocenjivanje usaglašenosti je pravno lice ili deo pravnog lica koje obavlja poslove ocenjivanja usaglašenosti, uključujući ispitivanje, etaloniranje, sertifikaciju i kontrolisanje;
- Drugi izrazi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu, a nisu definisani u stavu 1. ovog člana, imaju značenje definisano zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Član 3

Akreditacijom se utvrđuje kompetentnost tela za ocenjivanje usaglašenosti za obavljanje poslova:

- 1) ispitivanja;
- 2) etaloniranja;
- 3) kontrolisanja;
- 4) sertifikacije proizvoda;
- 5) sertifikacije sistema menadžmenta;
- 6) sertifikacije osoba.

Akreditacijom se, pored kompetentnosti za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana, utvrđuje i kompetentnost za obavljanje drugih poslova ocenjivanja usaglašenosti, u skladu sa posebnim zakonom.

Član 4

Akreditacija je dobrovoljna.

Posebnim zakonom može biti utvrđeno da je akreditacija obavezna.

II AKREDITACIONO TELO SRBIJE

Član 5

Akreditaciono telo Srbije (u daljem tekstu: ATS) je jedino u Republici Srbiji kome se ovim zakonom poverava obavljanje poslova akreditacije iz čl. 3. i 8. ovog zakona.

Osnivač ATS-a je Republika Srbija, za koju osnivačka prava vrši Vlada, u skladu sa zakonom.

Sredstva kojima posluje ATS su u državnoj svojini.

ATS ne obavlja poslove radi sticanja dobiti.

Član 6

ATS je ustanova koja se registruje u skladu sa zakonom.

Na pitanja osnivanja, organizacije, položaja i delatnosti ATS-a primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju javne službe, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 7

ATS mora ispunjavati zahteve standarda kojim su utvrđeni opšti zahtevi za akreditaciona tela koja utvrđuju kompetentnost tela za ocenjivanje usaglašenosti.

Organizacija i način rada ATS-a utvrđuje se osnivačkim aktom, statutom i drugim opštim aktima ATS-a.

Član 8

Pored poslova iz člana 3. ovog zakona, ATS obavlja i sledeće poslove:

- 1) utvrđuje i objavljuje pravila akreditacije koja su zasnovana na odgovarajućim srpskim, međunarodnim i evropskim standardima i dokumentima međunarodnih i evropskih organizacija za akreditaciju;
- 2) vodi javni registar akreditovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti;
- 3) učestvuje u radu međunarodnih i evropskih organizacija za akreditaciju;
- 4) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom.

Sadržaj i način vođenja registra iz stava 1. tačka 2) ovog člana utvrđuje ATS.

Član 9

ATS redovno čini dostupnim javnosti informacije o poslovima koje obavlja u skladu sa čl. 3. i 8. ovog zakona, kao i rezultatima kolegijalnog ocenjivanja.

Član 10

ATS je nezavisan od tela za ocenjivanje usaglašenosti koje ocenjuje.

ATS ne sme:

- 1) pružati konsultantske usluge telima za ocenjivanje usaglašenosti;
- 2) obavljati poslove ili pružati usluge koje pružaju tela za ocenjivanje usaglašenosti;
- 3) imati vlasnička i/ili upravljačka prava ili druge finansijske interese u telima za ocenjivanje usaglašenosti.

Član 11

Organi ATS su:

- 1) Upravni odbor;
- 2) Direktor;
- 3) Nadzorni odbor.

Način obrazovanja organa iz stava 1. ovog člana, njihov delokrug, izbor članova organa, način odlučivanja i druga pitanja značajna za rad organa uređuju se osnivačkim aktom ATS-a.

Poslovanje i upravljanje ATS-a bliže se uređuje statutom ATS-a.

Član 12

U ATS-u obrazuju se Savet za akreditaciju kao savetodavno telo i stalni i/ili privremeni tehnički komiteti, kao stručna tela za pojedine oblasti akreditacije.

Savet za akreditaciju je stručno savetodavno telo koje daje stručna mišljenja u pogledu razvoja sistema akreditacije, daje inicijative za proširenje oblasti delovanja ATS-a i zauzima stavove prema drugim stručnim pitanjima.

Za članove saveta biraju se istaknuti stručnjaci i naučni radnici iz oblasti koje su značajne za obavljanje poslova iz nadležnosti ATS-a, kao predstavnici zainteresovanih strana.

Tehnički komiteti su stručna tela koja obavljaju poslove ekspertize za određene oblasti akreditacije.

Obrazovanje i način rada Saveta za akreditaciju i tehničkih komiteta, pravila i kriterijumi za imenovanje članova, delokrug, način rada i druga pitanja značajna za njihov rad, bliže se uređuju osnivačkim aktom i opštim aktima ATS-a, u skladu sa zakonom.

Član 13

Sredstva za rad ATS-a obezbeđuju se:

- 1) naplatom troškova akreditacije;
- 2) iz budžeta Republike Srbije;
- 3) iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Sredstvima iz stava 1. tačka 1) ovog člana smatraju se prihodi koji se ostvaruju pružanjem usluga, u skladu sa odlukom o troškovima akreditacije.

Sredstvima iz drugih izvora smatraju se drugi prihodi ostvareni u skladu sa zakonom.

ATS ne sme primati poklone (donacije) od korisnika usluga.

Potrebna sredstva za rad utvrđuju se godišnjim programom rada ATS-a, u skladu sa osnivačkim aktom.

Sredstva za članarine ATS-a u međunarodnim i evropskim organizacijama za akreditaciju, koja se utvrđuju godišnjim programom rada ATS-a, obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije.

III POSTUPAK AKREDITACIJE

Član 14

Postupak akreditacije pokreće se na osnovu prijave koju podnosi telo za ocenjivanje usaglašenosti.

Uz prijavu za akreditaciju, podnosi se dokaz o uplaćenju republičkoj administrativnoj taksi za troškove obrade prijave iz stava 1. ovog člana.

Prijava iz stava 1. ovog člana sadrži ime, adresu i pravni status podnosioca prijave, jasno definisan traženi obim akreditacije, kao i druge podatke i dokumentaciju u skladu s pravilima akreditacije.

ATS i podnosilac prijave za akreditaciju ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze u skladu sa opštim aktima ATS-a.

Podnosilac prijave je obavezan da omogući predstavnicima ATS-a uvid u sva dokumenta bitna za sprovođenje postupka akreditacije, pristup u sve prostorije koje su u vezi s poslovima ocenjivanja usaglašenosti za koje se traži akreditacija, kao i kontakte sa osobljem koje je uključeno u te poslove.

Član 15

Ako se nakon sprovedenog postupka akreditacije utvrdi da podnosilac prijave ispunjava zahteve odgovarajućih srpskih, odnosno međunarodnih i evropskih standarda, i kada je primenljivo, sve dodatne zahteve, uključujući i zahteve utvrđene za pojedine oblasti, ATS donosi odluku o akreditaciji i izdaje sertifikat o akreditaciji.

Sertifikat o akreditaciji se izdaje na određeno vreme u skladu sa pravilima akreditacije.

Ako se tokom postupka akreditacije utvrdi da podnosilac prijave ne ispunjava neki zahtev iz stava 1. ovog člana, ATS donosi odluku o prekidu postupka akreditacije.

Ako se nakon sprovedenog postupka akreditacije utvrdi da podnosilac prijave ne ispunjava zahteve iz stava 1. ovog člana, ATS donosi odluku da se ne dodeli akreditacija.

Postupak akreditacije se bliže uređuje pravilima akreditacije.

Član 16

ATS uz sertifikat o akreditaciji dodeljuje simbol akreditacije koji telo za ocenjivanje usaglašenosti koristi da označi status akreditovanog tela za ocenjivanje usaglašenosti.

Član 17

Akreditovano telo za ocenjivanje usaglašenosti je dužno da u roku važenja akreditacije ispunjava zahteve iz člana 15. stav 1. ovog zakona.

Ispunjenost zahteva iz člana 15. stav 1. ovog zakona ATS proverava nadzorom nad radom akreditovanog tela za ocenjivanje usaglašenosti, u skladu s pravilima akreditacije.

U postupku nadzora iz stava 2. ovog člana, ATS donosi odluku o održavanju, promeni obima, suspenziji ili ukidanju akreditacije.

Ako u roku važenja akreditacije utvrdi da je telo za ocenjivanje usaglašenosti ozbiljno prekršilo svoje obaveze, ATS donosi odluku o suspenziji ili ukidanju akreditacije.

Odluka o suspenziji akreditacije donosi se najduže na šest meseci.

Odluku kojom se utvrđuje promena obima, suspenzija ili ukidanje akreditacije, ATS može doneti i na osnovu pisanog zahteva akreditovanog tela za ocenjivanje usaglašenosti.

Član 18

Na zahtev akreditovanog tela za ocenjivanje usaglašenosti može se obnoviti akreditacija po istom postupku po kojem je i dodeljena.

Ako se nakon sprovedenog postupka za obnavljanje akreditacije utvrdi da podnosilac prijave ispunjava zahteve iz člana 15. stav 1. ovog zakona, ATS donosi odluku o obnavljanju akreditacije i izdaje sertifikat o akreditaciji.

Ako se nakon sprovedenog postupka za obnavljanje akreditacije utvrdi da podnosilac prijave ne ispunjava zahteve iz člana 15. stav 1. ovog zakona, ATS donosi odluku da se akreditacija ne obnovi.

Član 19

Na odluke iz čl. 15, 17. i 18. ovog zakona može se podneti žalba ATS u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

O žalbi iz stava 1. ovog člana odlučuje Komisija za žalbe u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

Komisiju za žalbe obrazuje Upravni odbor ATS.

Komisija za žalbe ima sedam članova od kojih se jedan član imenuje iz ministarstva nadležnog za poslove akreditacije, a šest članova se imenuje iz reda eksperata za rad tela za ocenjivanje usaglašenosti: dva člana iz reda eksperata za laboratorije, dva člana iz reda eksperata za kontrolne organizacije i dva člana iz reda eksperata za sertifikaciona tela.

Način obrazovanja Komisije za žalbe i njen rad bliže se uređuju osnivačkim aktom i statutom ATS-a.

Odluka iz stava 2. ovog člana je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

IV PREKOGRANIČNA AKREDITACIJA

Član 20

ATS može da uputi telo za ocenjivanje usaglašenosti registrovano u Republici Srbiji da prijavu za akreditaciju podnese akreditacionom telu druge države, ako ATS ne vrši poslove akreditacije za određena ocenjivanja usaglašenosti iz podnete prijave.

ATS može da zatraži od akreditacionog tela druge države da izvrši jedan deo aktivnosti iz postupka akreditacije i u tom slučaju sertifikat o akreditaciji izdaje ATS.

Sertifikat o akreditaciji koji je u skladu sa stavom 1. ovog člana izdalo akreditaciono telo druge države upisuje se u registar akreditovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti koji vodi ATS.

Član 21

ATS može sprovesti postupak akreditacije na osnovu prijave tela za ocenjivanje usaglašenosti iz druge države u sledećim slučajevima:

- 1) ako druga država nije osnovala nacionalno akreditaciono telo;
- 2) ako akreditaciono telo druge države ne vrši akreditaciju za određena ocenjivanja usaglašenosti za koja je podneta prijava.

U slučaju iz stava 1. tačka 2) ovog člana, ukoliko ATS primi prijavu za akreditaciju od tela za ocenjivanje usaglašenosti iz druge države, ATS mora da obavesti akreditaciono telo te države.

U postupku akreditacije iz stava 2. ovog člana akreditaciono telo druge države može da učestvuje kao posmatrač.

ATS može, na zahtev akreditacionog tela druge države, da obavi deo aktivnosti u postupku akreditacije tela za ocenjivanje usaglašenosti iz te države.

Član 22

ATS nakon završenog kolegijalnog ocenjivanja može da sklapa sa akreditacionim telima drugih država i evropskim i drugim međunarodnim organizacijama za akreditaciju sporazume o međusobnom priznavanju ekvivalentnosti sistema akreditacije.

V NADZOR NAD RADOM ATS

Član 23

Nadzor nad radom ATS-a u obavljanju poslova iz čl. 3. i 8. ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove akreditacije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje vršenje poslova državne uprave.

VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24

Danom stupanja na snagu ovog zakona Akreditaciono telo Srbije, osnovano Odlukom o osnivanju Akreditacionog tela Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 96/06), nastavlja sa radom u skladu sa ovim zakonom i osnivačkim aktom.

Odluka o osnivanju Akreditacionog tela Srbije uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 25

Akti o akreditaciji izdati do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka perioda za koji su izdati.

Postupci akreditacije koji su započeti pre stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 26

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o akreditaciji ("Službeni list SCG", broj 44/05).

Član 27

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".